

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

Kielce, dnia 27 grudnia 2023 r.
WI.54.69.2023

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie,

Wnioskiem przesłanym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach 28 listopada 2023 r. zwrócił się Pan o udzielenie odpowiedzi na pytanie: czy w opisanym we wniosku stanie faktycznym, związanym z wygaszeniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z różnych przyczyn (np. likwidacją punktu sprzedaży czy cofnięciem zezwolenia) przed upływem terminu, na który były wydane, przysługuje zwrot „niewykorzystanej” opłaty w sytuacji gdy opłatę wniesiono za cały rok kalendarzowy.

W oparciu o przedstawiony we wniosku stan faktyczny, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) wskazują, że opłata za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych jest pobierana przez gminę w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań własnych określonych w art. 4¹ ust. 1 tejże ustawy. Przepisy ustawy nie regulują kwestii zwrotu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku rezygnacji bądź cofnięcia zezwolenia. W orzecznictwie sądowo-administracyjnym ukształtowały się rozbieżne stanowiska dotyczące zagadnienia zwrotu opłaty w przypadku wygaszenia zezwolenia przed czasem. Aktualnie dominującym i powszechnie uznanym za trafne jest stanowisko o obowiązku zwrotu przez gminę opłaty za niewykorzystany okres. Sądy administracyjne w uzasadnieniach swych orzeczeń wskazują, iż opłata, o której mowa w art. 11¹ omawianej ustawy jest opłatą za korzystanie z zezwolenia, nie zaś opłatą za jego udzielenie, co wprost wynika z treści ust. 1 tego artykułu. Konsekwencją opłaty ukształtowanej w powiązaniu z korzystaniem z zezwolenia jest przepis art. 11¹ ust. 8 ustawy. Odwołując się do tego przepisu Sądy wskazują, iż z uwagi na wynikającą z tego przepisu zasadę uiszczania opłaty w wysokości proporcjonalnej do okresu ważności zezwolenia, w przypadku jego wygaśnięcia, opłata uiszczona za okres po wygaśnięciu zezwolenia, staje się opłatą nienależną i podlega zwrotowi przy czym jest to czynność materialno-techniczna, podobnie jak ma to miejsce w przypadku wyliczenia opłaty (wyrok WSA w Krakowie z dnia 19 maja 2010 r., sygn. akt III SA/Kr 24/10, wyrok NSA z dnia 20 sierpnia 2020 r., sygn. akt II GSK 518/20, wyrok WSA w Gliwicach z 7 grudnia 2020 r. sygn. akt III SA/GL 657/20, wyrok WSA w Olsztynie z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt II SA/OL 371/22, wyrok WSA w Gliwicach z 24 lutego 2023 sygn. akt III SA/GL 923/22). W świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) oraz ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2267 ze zm.) nie jest prawnie dopuszczalne, by kwoty opłat za korzystanie z zezwoleń zapłacone do końca danego roku, w sytuacji gdy zezwolenia zostały wyeliminowane

z obrotu prawnego na skutek ich wygaszenia mogły pozostawać w budżecie jednostki, do którego zostały wpłacone. Dokonanie zwrotu opłaty jest zatem obowiązkiem gminy i nie może być uwarunkowane złożeniem wniosku o jej zwrot.

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem,

ZASTĘPCA PREZESA

Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

Zbigniew Rękas

(podpisano elektronicznym podpisem kwalifikowanym)